

Spis treści

Wykaz skrótów.....	11
Wprowadzenie.....	13
Rozdział 1. Zagadnienia ogólne.....	15
1.1. Podstawowe zagadnienia językowe	15
1.2. Pojęcie „prawa do turystyki” jako prawa człowieka. „Prawo do turystyki” jako dobro osobiste	18
1.3. Źródła prawa mające znaczenie dla umowy o podróż	22
1.3.1. Uwagi wstępne	22
1.3.2. Źródła prawa międzynarodowego pozostające w związku z problematyką umowy o podróż	22
1.3.3. Źródła prawa Unii Europejskiej pozostające w związku z problematyką umowy o podróż	27
1.3.4. Źródła prawa krajowego	28
Rozdział 2. Pojęcie i charakter prawny umowy o podróż	30
2.1. Umowa o podróż - uwagi ogólne	30
2.2. Umowa o podróż jako osobny typ umowy	32
2.3. Umowa o podróż a umowa nazwana, nienazwana, mieszana	33
2.4. Umowa o podróż jako umowa przysparzająca i kausalna	38
2.5. Umowa o podróż jako umowa odpłatna, dwustronnie zobowiązująca i wzajemna	38
2.6. Umowa o podróż jako umowa konsensualna	40
2.7. Umowa o podróż jako, co do zasady, umowa adhezyjna	40
2.8. Umowa o podróż jako zobowiązanie rezultatu	42
2.9. Umowa o podróż jako, co do zasady, umowa jednostronnie gospodarcza	43
2.9.1. Uwagi wstępne	43
2.9.2. Umowa o podróż jako umowa kwalifikowana	44
2.9.3. Umowa o podróż jako, co do zasady, umowa konsumencka	45

Rozdział 3. Elementy określające treść stosunku prawnego z umowy o podróż	47
3.1. Uwagi wstępne	47
3.2. Funkcja tzw. <i>lex contractus</i>	47
3.3. Funkcja regulaminów, ogólnych warunków umowy o podróż	49
3.4. Funkcja tzw. informacji pisemnych pochodzących od biura podróży	51
3.5. Funkcja ustawy i innych aktów normatywnych	53
3.6. Funkcja zasad współżycia społecznego	55
3.7. Funkcja ustalonych zwyczajów	55
 Rozdział 4. Strony umowy o podróż	57
4.1. Uwagi ogólne	57
4.2. Reglamentacja prowadzenia działalności przez biuro podróży	58
4.3. Biuro podróży - organizator turystyki jako strona umowy o podróż	60
4.4. Osoby uczestniczące w wykonaniu zobowiązania biura podróży (podwykonawcy biura podróży)	61
4.5. Podróżny jako strona umowy o podróż	62
4.6. Osoba, na rzecz której umowa o podróż została zawarta (beneficjent)	64
4.7. Zagadnienie dopuszczalności zmiany strony umowy o podróż i zmiany osoby, na rzecz której umowa o podróż została zawarta (tzw. zmiana podmiotowa umowy o podróż)	65
4.8. Zagadnienie ewentualnych relacji prawnych pomiędzy podwykonawcą biura podróży a podróżnym (klientem biura podróży)	66
4.9. Pozycja zakładu ubezpieczeń w stosunku do stron umowy o podróż	70
 Rozdział 5. Zawarcie umowy o podróż	72
5.1. Obowiązki informacyjne biura podróży przed zawarciem umowy o podróż	72
5.1.1. Uwagi ogólne	72
5.1.2. Obowiązki informacyjne biura podróży odnośnie do broszur, folderów katalogów	76
5.1.3. Broszury, katalogi a oferta zawarcia umowy o podróż	78
5.1.4. Inne obowiązki informacyjne	78
5.1.5. Naruszenie obowiązku informacyjnego przez biuro podróży, przed zawarciem umowy o podróż, a zagadnienie odpowiedzialności cywilnej biura podróży	79
5.1.5.1. Uwagi wstępne	79
5.1.5.2. Odpowiedzialność cywilna biura podróży z tytułu <i>culpa in contrahendo</i>	79
5.1.5.3. Odpowiedzialność cywilna biura podróży z tytułu dopuszczenia się nieuczciwej praktyki rynkowej przed zawarciem umowy o podróż	80

5.2. Sposoby zawarcia umowy o podróż	80
5.2.1. Uwagi ogólne	80
5.2.2. Zawarcie umowy o podróż w trybie złożenia i przyjęcia oferty	81
5.2.3. Zawarcie umowy o podróż w siedzibie i poza siedzibą biura podróży	82
5.3. Prawo właściwe dla umowy o podróż	83
5.4. Forma umowy o podróż	85
5.5. Zagadnienie niedozwolonych postanowień umownych w umowie o podróż	86
5.6. Umowa o podróż a zagadnienia ochrony konkurencji i konsumentów	
w prawie antymonopolowym	88
5.6.1. Umowa o podróż a zakaz praktyk naruszających konkurencję	88
5.6.2. Umowa o podróż a zakaz praktyk naruszających zbiorowe	
interesy konsumentów	90

Rozdział 6. Prawa i obowiązki stron z umowy o podróż 93

6.1. Uwagi ogólne	93
6.2. Sytuacja prawna biura podróży	94
6.2.1. Uwagi ogólne o obowiązkach biura podróży	94
6.2.1.1. Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa podróżnemu	95
6.2.1.2. Obowiązek pieczy (opieki) nad podróżnym	95
6.2.1.3. Obowiązek udzielenia pomocy w sytuacji, gdy biuro podróży	
nie ponosi odpowiedzialności	96
6.2.1.4. Obowiązek zapewnienia powrotu do miejsca rozpoczęcia	
imprezy turystycznej w przypadku niemożności wykonania	
tzw. świadczeń zastępczych bądź w przypadku odmowy	
przyjęcia świadczeń zastępczych z uzasadnionych powodów	97
6.2.1.5. Obowiązki informacyjne biura podróży po zawarciu umowy	
o podróż	97
6.2.1.6. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia na rzecz	
podróżnego	99
6.2.1.7. Obowiązek zapewnienia zabezpieczenia finansowego	
na pokrycie kosztów sprowadzenia podróżnego do kraju	99
6.2.2. Uprawnienia kształtujące biura podróży	101
6.2.2.1. Uwagi wstępne	101
6.2.2.2. Uprawnienie kształtujące biura podróży do jednostronnej	
zmiany istotnych warunków umowy o podróż, innych niż cena	101
6.2.2.3. Uprawnienie kształtujące biura podróży do jednostronnej	
zmiany ceny	103
6.2.2.4. Uprawnienie kształtujące biura podróży do odstąpienia	
od umowy o podróż	106
6.2.2.5. Uprawnienie kształtujące biura podróży do „odwołania	
imprezy turystycznej”	107
6.3. Sytuacja prawna podróżnego	108

6.3.1. Obowiązki podróżnego	108
6.3.2. Prawa podróżnego	109
6.3.3. Uprawnienia kształtujące podróżnego	109
6.3.3.1. Uprawnienie do odstąpienia od umowy o podróż	109
6.3.3.2. Zagadnienie konsekwencji finansowych związanych z odstąpieniem od umowy o podróż przez podróżnego z przyczyn dotyczących jego osoby	113
6.3.4. Sytuacje dotyczące podróżnego podobne do obowiązków i uprawnień ...	116
6.3.4.1. Złożenie reklamacji przez podróżnego	116
6.3.4.2. Poinformowanie biura podróży o wadliwym wykonywaniu umowy o podróż	117
6.3.4.3. Obowiązek wyboru uprawnienia przez podróżnego	118
Rozdział 7. Świadczenia stron umowy o podróż	119
7.1. Świadczenie biura podróży	119
7.1.1. Uwagi wstępne	119
7.1.2. Świadczenie biura podróży jako tzw. świadczenie charakterystyczne dla umowy o podróż	120
7.1.3. Złożoność świadczenia spełnianego przez biuro podróży	121
7.1.4. Zagadnienie świadczeń głównych i ubocznych biura podróży	121
7.1.5. Korzystanie przez biuro podróży z podwykonawców przy wykonywaniu świadczenia. Nieosobiste spełnienie świadczenia	122
7.1.6. Świadczenie zastępcze	122
7.1.7. Świadczenie biura podróży jako świadczenie oznaczone	123
7.1.8. Świadczenie biura podróży jako, co do zasady, świadczenie jednorazowe ...	124
7.1.9. Zagadnienie podzielności świadczenia biura podróży	124
7.1.10. Miejsce wykonania świadczenia biura podróży	124
7.1.11. Kryterium staranności biura podróży przy spełnianiu świadczenia	125
7.2. Świadczenie podróżnego (klienta biura podróży)	125
Rozdział 8. Zmiana i rozwiązanie umowy o podróż	128
8.1. Uwagi ogólne	128
8.2. Zmiana umowy o podróż	129
8.3. Ustanie umowy o wycieczkę	130
8.3.1. Wygaśnięcie umowy	130
8.3.2. Rozwiązanie umowy o podróż za porozumieniem stron	131
Rozdział 9. Odpowiedzialność cywilna biura podróży z umowy o podróż	132
9.1. Uwagi ogólne	132
9.2. Regulacja odpowiedzialności cywilnej biura podróży w ustawie o usługach turystycznych	136

9.3. Podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej biura podróży.	139
9.3.1. Uwagi wstępne.	139
9.3.2. Szkoda.	140
9.3.3. Zdarzenie wyrządzające szkodę.	140
9.3.4. Związek przyczynowy.	141
9.3.5. Zasada odpowiedzialności biura podróży.	141
9.4. Wysokość szkody a granica odpowiedzialności odszkodowawczej biura podróży.	143
9.5. Odpowiedzialność cywilna biura podróży na zasadach reżimu <i>ex contractu</i> a odpowiedzialność deliktowa.	143
9.6. Odpowiedzialność cywilna biura podróży za osoby trzecie.	144
9.6.1. Odpowiedzialność cywilna biura podróży za podwykonawców.	144
9.6.2. Zagadnienie bezpośredniej odpowiedzialności podwykonawców.	151
9.6.3. Zagadnienie odpowiedzialności cywilnej biura podróży za agentów——	152
9.7. Odpowiedzialność cywilna biura podróży za różne postacie szkody majątkowej.	153
9.7.1. Odpowiedzialność cywilna biura podróży za bagaż.	153
9.7.2. Odpowiedzialność cywilna biura podróży z tytułu nierealizowania programu pierwotnego.	156
9.7.3. Odpowiedzialność cywilna biura podróży z tytułu niezrealizowania tzw. świadczenia zastępczego.	156
9.7.4. Odpowiedzialność cywilna biura podróży za niewykonanie umowy z tytułu odwołania imprezy turystycznej.	157
9.7.5. Odpowiedzialność biura podróży z tytułu nieudzielenia pomocy podróżnemu.	157
9.7.6. Odpowiedzialność cywilna biura podróży za szkody majątkowe na osobie.	157
9.7.7. Zagadnienie odpowiedzialności biura podróży za szkodę wyrządzoną osobom bliskim uczestnika wycieczki.	159
9.8. Zagadnienie odpowiedzialności cywilnej biura podróży za szkodę niemajątkową (krzywdę).	160
9.8.1. Uwagi wstępne.	160
9.8.2. Sprawa Simone Leitner v. TUI Deutschland GmbH & Co. KG.	162
9.8.3. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r. (sygn. akt III CZP79/10).	165
9.9. Zagadnienie przyczynienia się podróżnego do szkody.	170
9.10. Rozszerzona odpowiedzialność biura podróży - agenta.	171
9.11. Odpowiedzialność kontraktowa biura podróży a odpowiedzialność z tytułu naruszenia prawa do turystyki jako dobra osobistego.	172
9.12. Odpowiedzialność władzy publicznej.	175
9.13. Sposób naprawienia szkody.	176
9.14. Dochodzenie roszczeń z umowy o podróż w tzw. postępowaniu grupowym (pozew zbiorowy).	176

Rozdział 10. Niewypłacalność i upadłość biura podróży	
w kontekście umowy o podróż	179
10.1. Uwagi wstępne	179
10.2. Zabezpieczenie niektórych roszczeń gwarancją albo polisą	180
10.3. Umowa o podróż a upadłość biura podróży	181
10.3.1. Uwagi ogólne	181
10.3.2. Upadłość likwidacyjna biura podróży	182
10.3.3. Upadłość układowa biura podróży	183
10.3.4. Dochodzenie roszczeń w stosunku do biura podróży	
w postępowaniu upadłościowym	185
Zakończenie	187
Bibliografia	189